

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1 stronie wiersz nonpalerowy mk. 60 — na III stronie mk. 50 — na IV stronie mk. 35 — Nadesłane za wiersz garmontowy mk. 75 — Drobne ogłoszenie po mk. 5 za wyraz. Najmniejsze drobne ogłoszenie mk. 20.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja główna mieści się pod Nr. 4 przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.

Prenumerata wynosi: Z odnośnikiem miesięcznie

mk. 100.

Z przesyłką pocztową mk. 125 miesięcznie.

Oddziały własne: W Będzinie, w Dąbrowie, w Szopienicach i na G. Śląsku.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Dąbrowa, Sienkiewicza 6, Telefon 73.

Będzin, Małachowskiego 9, Telefon 84

Sosnowiec, Piłsudskiego 4, Telefon 6.

Firma CUKIERMAN egzystująca od r. 1878

w Sosnowcu, przy ulicy Sienkiewicza Nr. 7,

posiadająca własne składy z bocznica kolejową

ma na składzie MAKĘ PSZENNĄ amerykańską, prima OWIES, białą i kolorową FASOŁĘ, ZAPĄŁKI, ŚLEDZIE różnych gatunków, SODĘ amoniakalną i krystaliczną, MARMOLADĘ wyborową, MASŁO kokosowe, ŚWIECE parafinowe, CYKORJE, — — — MYDŁO Schichta i t. p. — — —

Ceny hurtowe.

Ceny hurtowe.

DĄBROWA.

Dziś w sali Stow. Rob. Chr. grać będzie teatr

„Czarny Kot“ z Warszawy.

Program:

„Ach te Warszawianki“

operetka.

Część koncertowa, — śmiech, — tańce, — śpiew.

Bilety do nabycia od 12 — 2 i od 5-ej w kasie teatru.

Początek o 8 i pół.

Tylko jeden występ.

Obawa przed inwazją głodową.

Warszawa, 19 lipca.

Donoszą z Rygi, że tamtejsze sfery polityczne bardzo żywo omawiają klęskę głodową w Rosji. Obawiają się mianowicie, że wygłodzone masy ludności rosyjskiej mogą się skierować na zachód, a nawet przejść granice państw sąsiednich, a rząd bolszewicki nie będzie w stanie powstrzymać tego ruchu.

Z Rewla donoszą wedle au-

tentycznych dokumentów sowieckich, że stan liczebny armii sowieckiej wynosi milion piechoty, 100.000 jazdy, 3560 dział, 14.000 karabinów maszynowych.

Czerwony sztab generalny składa się w 82 proc z b. oficerów carskich i specjalistów z niemieckiej armii, przydzielonych jako znawcy.

Nasze pośrednictwo w handlu z Rosją.

Koleje szerokotorowe w Polsce.

Sosnowiec, 20 lipca.

Położenie geograficzne Polski robi ją naturalną pośredniczką w handlu między Rosją a Zachodem. Najbliższy czas zapewne już pokaże, jak niewyczerpanym źródłem dobrobytu naszego może się stać to pośrednictwo, o ile potrafimy je utrzymać w swych rękach.

Niesłuchanie pomocnym w tym wypadku będzie, a właściwie już jest tabor szerokotorowy, złożony z kilku tysięcy wagonów i kilkuset lokomotyw, których właścicielem stał się rząd polski na zasadzie traktatu ryskiego.

Tabor ten spoczywa dotąd beczynnie na stacjach, a właściwie na torach i niszczy się.

Ponieważ eksploatacja taboru tego na liniach kolei rosyjskiej przez rząd polski napotyka na trudności, wyłoniła się u rządu skłonność do oddania sprawy tej w ręce prywatne fachowe.

Uruchomienie tego taboru jest w pierwszym rzędzie dla Polski sprawą olbrzymiej doniosłości, a także zainteresuje mocno sfery handlowe całego świata. Polska pierwsza zdobyłaby możliwość prowadzenia

transportów do Rosji i z powrotem. Handel całego świata musi korzystać z tego połączenia i kierować swoje transporty przez Polskę do Rosji. Jak niesłuchanie wielkie znaczenie miałby fakt ten dla Polski nie potrzeba udowadniać.

Firma przewozowa „Wawel”

wystąpiła do rządu o oddanie jej eksploatacji tego taboru, a jednocześnie, ponieważ eksploatacja taka wymaga ogromnych kapitałów, zainicjowała połączenie się 5 najpotężniejszych domów ekspedycyjnych polskich dla prowadzenia dalszej akcji.

tarjat wydziału demobilizacyjno-likwidacyjnego przysłał nam sprostowanie, które nie prostując niczego, usiłuje nam dać lekcję patriotyzmu i pozwala sobie pouczać o istotnych zadaniach prasy.

Przeciwko podobnemu stawianiu kwestii musimy jaknajenergiczniej zaprotestować. Prasa polska w Zagłębiu spełniała i spełniać będzie swój obowiązek z całym zaparciem się i poświęceniem w sprawie górnośląskiej. Dała tego niezliczone dowody, panie doktorze Potyko! Nie będziemy jednakże nigdy takimi „patriotami”, abyśmy zamykali oczy na rzeczy, domagające się oświeślenia w interesie ludności, której służyć winna komisja likwidacyjna.

Sprostowanie wydziału demobilizacyjno-likwidacyjnego głosi, iż liczba urzędników jego wynosi „tylko” 116. Być może. Myśmy jednak pisali o całym departamencie, czyli komisji likwidacyjnej zatrudniającej 450 urzędników, nie wchodząc w szczegóły, ilu urzędników zatrudniają poszczególne wydziały. Twierdzenie więc nasze podtrzymujemy w całości. Jeżeli gaże pracowników, jak twierdzi sprostowanie, zostały z dniem 1 lipca zmniejszone o 50 procent, dowód chyba, że zbyt małymi one nie były.

Urzędnik 9 rangi, pobierający według panów „tylko” 2550 mk., nie jest znów tak marnie wynagradzany, jeśli dodamy do tego deputat żywnościowy, który urzędnik otrzymuje bezpłatnie (o czym p. dr. P. zapomina nadmienić) i kilkadziesiąt marek dodatku na żonę i dziecko. Zapomniał przy tym dr. P. dodać, że lwia część tych urzędników jada w Sosnowcu i tu zapewne likwiduje... marki niemieckie. A jak na Sosnowiec to 2550 mk. niemieckich, nieco zawiele... Służba jednak oczywiście nie może widać bawić się w ekonomję...

W imieniu ludności górnośląskiej, w imieniu szerokich mas powstańczych, zapytujemy się: Kto będzie płacił za tę zabawę urzędników? Ludność górnośląska? Nie. Ona nie ma do tego ochoty. Czyżby znów... Grecja, czyli niebardzo lubiane Królestwo? Ale w takim razie mamy chyba pełne prawo i my zabrać głos w tej sprawie.

Komisja likwidacyjna powinna z natury rzeczy załatwiać komisyjnie swe sprawy. Zapytujemy się, kto w tej komisji reprezentuje powstańców?

Gdzie są ci ludzie, którzy się biją? Bo że przedstawiciele sztabowców jest w komisji pełno, o tym wiemy.

Wreszcie jeszcze jedno. W

Paskarze hulają!

Wolny handel — wolnością wyzysku.

Sosnowiec, 20 lipca.

Zniesienie wszelkich ograniczeń w handlu ziemiołódami paskarzy nasi utożsamiają z wolnością obdzierania bezkarnego ludności.

Rozpasanie paskarzy sięga już szczytu, a ludność, która tak pragnęła wolnego handlu spogląda z rozpaczą w przyszłość i zapytuje, czy istotnie w Polsce nie posiadamy żadnych ustaw, mogących ograniczyć niesłychane żdzierstwo, którego świadkami jesteśmy.

Chleb, jarzyny, owoce sprzedawane są po cenach takich, o jakich dochodziły nas zaledwie głuche wieści z bolszewji i którym nie wierzyliśmy. Za ziemniaki płacimy drożej niż za cytryny, a marne gruszki kosztują tyle co ananasy. Za funt brzoskwiń w Warszawie biorą po 1000 marek.

Marny chleb z piaskiem 50 mk. funt i to jeszcze dokupić się nie można.

Oto są skutki trzyletniej gospodarki państwowej aprowizacyjnej, która otaczała opieką paskarzy i wyzyskiwaczy, ludność zaś karmiła o bietnicami! Teraz mamy spożywać gorzkie owoce, wyhodowane przez ministrów wygładzania ludności!

Ministerjum to, na szczęście likwiduje się, z uśmiechem politowania patrzymy na ostatnie podrygi urzędów walki z lichwą, nakładających kary pieniężne na kupców, by ci je ściągali w dwójnasób z konsumentów.

Mamy jednak nadzieję, że rząd nie dopuści do tego, by zrozpaczona ludność posunęła się do lynchowania paskarzy i weźmie ją w obronę.

Nadzieję całą pokładamy we władzach sądowych, a zwłaszcza w prokuraturze, która stanie w obronie obdzieranych mas i położy tamę orgji paskarskiej. (r.)

450 czy 116?

W sprawie komisji likwidacyjnej w Szopienicach.

Sosnowiec, 20 lipca.

Dnia 16 lipca pismo nasze umieściło krótką notatkę p. t.: „Rozległy departament”, w której lakonicznie zaznaczyliśmy, iż ludność górnośląska zdumiona jest ilością urzędników tej instytucji szopienickiej, wynoszącą 450 osób, tudzież wysokimi gażami tychże.

Nie chcieliśmy obszerniej po-

ruszać tego tematu, sądząc, iż notatka odniesie skutek, przyczyni się do redukcji zbyt licznej talangi urzędniczej i da satysfakcję zaniepokojonej ludności górnośląskiej, której delegacje odwiedzały naszą redakcję w tej sprawie nieomal codziennie.

Zamiast tego, główny sekre-

sprostowaniu swym głosi wydział, iż ochrania ludność polską przed terorem i nadużyciami niemieckimi.

Tymczasem powstańcy i ich rodziny skarżą się nam codziennie, iż Niemcy biją ich na każdym kroku, nie pozwalają im jeździć do Gliwic, czy innych miast, wyrzucają z wagonów, nie dopuszczają do fa-

bryk, i t. d. bez końca.

Czyżby wydział likwidacyjny nie zechciał zorganizować lepiej tej obrony, o której z taką dumą wspomina w swym sprostowaniu?

Radzibyśmy ujrzyć skutki naszego wystąpienia, ale nie w postaci częściej pisaniny. Chcemy uniknąć bowiem dalszego ciągu.

Bolszewicy na usługach kapitalistów.

Sosnowiec, 20 lipca.

Komuniści byli zdania, że rewolucja ich jest początkiem rewolucji świata. Ruch komunistyczny w Rosji spodziewał się pomocy ze strony Anglii, lecz doczekał się nadzwyczajnych rzeczy. Komunizm nie pomógł proletariatu angielskiemu, ale kapitalizm angielski spodziewa się pomocy ze strony komunistów rosyjskich.

Anglia musi szukać terenu zbytu. Tak Anglia jak i Ameryka czekają na najszybsze nawiązanie stosunków z Rosją.

Gdy prusacy byli w Polsce,

niszczyli maszyny w tym celu, aby potem przemysł polski musiał się u nich zaopatrywać, aby kapitalizm niemiecki mógł się rozwijać.

Tę przysługę oddali komuniści swemu własnemu krajowi przez zniszczenie środków produkcji. Dziś Anglia i Ameryka zerkają ku Rosji, aby uratować kapitalizm przy pomocy komunistów.

Dzięki postawie komunistów rosyjskich dziś Anglia dyktuje, jakie mają być urządzenia w Rosji.

Tragiczny wypadek w Warszawie.

2 ofiary kąpieli. — Zona ambasadora włoskiego dostała obłędu.

Warszawa, 19 lipca.

W d. 17 b. m. w godzinach popołudniowych koło mostu Poniatowskiego, w miejscu zabronionym przez policję, używali kąpieli p. Stanisław Lewenherz obywatel francuski, dyrektor handlowy fabryki Huleczyńskiego w Sosnowcu i właściciel dziennika francuskiego „Journal de Pologne”, siostra jego żony 19-letnia Anna Vhieterówna, obywatelka Stanów Zjednoczonych, żona ambasadora włoskiego p. Tomasini, oraz żona sekretarza ambasady włoskiej.

Około g. 5 popoł. kąpał się już tylko sam Lewenherz, który, oddalwszy się od brzegu,

natrafił na głębie i zaczął tonąć. Widząc to Vhieterówna, która stała na brzegu, wskoczyła do Wisły. V. świetnie pływa to też pośpieszyła z pomocą, lecz L. chwycił ją tak silnie że poczęli oboje tonąć.

Widząc to, członkowie T-wa wioślarskiego przybyli z pomocą i wydobyli obydwoje. Po zastosowaniu sztucznego oddychania Lewenherz przyszedł do życia, lecz po kilku minutach skonał, a panna Vhieterówna znalazła śmierć na miejscu.

Będąca na brzegu p. Tomasini, widząc tragiczny wypadek dostała obłędu.]

Podpalaczka.

POWIEŚĆ.

104.

Zrozumiał to Owidjusz, a pragnąc za byle co pozbyć się zakładu, przed ostatecznym ciosem, jaki weń miał uderzyć, ogłosił sprzedaż fabryki. Znaleźli się na nią nabywcy: przewidując jednak konieczność sprzedaży, ofiarowali nader niskie ceny. Soliveau postanowił trzymać się do ostatka; traf jednak nieprzewidziany zagnął go do ustąpienia jej na wpół darmo prawie. Przegrał w karty podczas jednej nocy pięćdziesiąt tysięcy dolarów, poręczając wypłatę takowych słowem honoru.

Należność tę uiścić potrzeba było nazajutrz, a kasa stała pustkami. W tem kłopotliwym położeniu Owidjusz udał się do swego bankiera, który wszelako, wiedząc o złym stanie jego interesów, odmówił udzielenia pożyczki. Za jakąkolwiek bądź cenę potrzeba było wydobyć się z tego położenia. Przyjął więc na kilka dni przed tem wfiarowaną sobie sumę, zapła-

cił dług karciany, jako też i inne należności i został posiadaczem sześćdziesięciu tysięcy franków jedynie. Wówczas to napisał list do Harmanta, znany już naszym czytelnikom. Gdy donosił, że źle idą jego interesy, był już kompletnie zrujnowany, a fabryka przeszła w obce ręce. Mimo to wszystko, nie stracił w przyszłość nadziei. Szuler, gdy mu pozostanie choć cośkolwiek do raczenia na stawkę nie rozpacza.

— Z sześćdziesięcioma tysiącami franków — mówił sobie Owidjusz — mogę jeszcze zdobyć fortunę przy zielonym stole. Zresztą — dodawał nie martwiąc się tem bynajmniej. Jeśli nie będzie wiele, w każdym razie coś będzie. Źródło moich dochodów nie wyschło, nie zaginęło. Trzymam mego ukochanego kuzyna skrupowanego tak silnie, że mi się wymknę nie zdola. Kasa jego jest niewyczerpaną, mogę z niej brać ile mi się podoba.

I polegając na tem, grać począł nanowo.

Przez kilka nocy rezultat pomysłu jego okazał się los sprzyjać mu zaczął. Wygrana dosięgnęła wkrótce niekłej cyfry stu tysięcy dolarów. Podniecony tym uśmiechem fortuny, grać począł zapamiętale i wszystko

przegrał. Podczas jednej nocy zniknęła nie tylko wygrana, lecz i cała pozostałość ze sprzedaży fabryki. Nad ranem wyszedłszy z szulerni, znalazł się na bruku bez grosza.

— Trzeba jechać do Francji powiedział sobie. — I nie tracąc chwili, sprzedał zegarek, nieco biżuterji, a zebrawszy potrzebną kwotę na zapłacenie przejazdu w drugiej klasie okrętu, kupił podróżny kuferek, zapakował weń trochę bielizny i ubrania, a dołączwszy do tego bagażu butelkę płynu, kupionego u kanadyjczyka, wsiadł na statek jadący do Hawru.

Przez czas podróży rozmyślał w milczeniu.

— Nie mam się czego obawiać, przedawnienie tej głupiej sprawy okrywa mnie bezpieczeństwem, mogę więc rozpocząć śmiało partję z moim drogiem kuzynem. Ha! ha! ha! — zasmiał się — pokręci głową ujrzawszy mnie u siebie.

Po przybyciu do Hawru, zostało mu tylko tyle, ile potrzeba było na spożycie skromnego obiadu i zapłacenie przejazdu z Hawru do Paryża, dokąd pociąg przybywał o godzinie piątej rano.

Owidjusz wiedział z dzienników, że mniemany Paweł Har-

mant, otworzył wielką fabrykę maszyn we Francji i że zamieszkiwał w pięknym pałacu w pobliżu Monceau.

Wysiadłszy zatem w Paryżu postanowił udać się natychmiast do swego mniemanego kuzyna,

XII.

Przyjazd Owidjusza Soliveau nastąpił w kilka dni po wizycie Harmanta wraz z córką u młodego adwokata.

Jakób Garaud, dręczony trwogą i niepokojem, szukał dla siebie w pracy rozładowania. Marja oczekiwała przyjaznej chwili na dokonanie przedsięwziętego zamiaru.

Lucjan Labroue, obarczony pracą dawał przykład rzadkiej czynności i odwagi.

Oprócz specjalnych robót mechanicznych dla dróg żelaznych zajmowano się w Courbevoie budową maszyn parowych dla okrętów,

Nazajutrz po dniu, w którym Soliveau wsiadł w Hawrze na pociąg jadący do Paryża, miało na jednym ze statków pomniejszych próbować maszyny, zbudowanej według nowego modelu, jaka wydawać miała znakomite rezultaty. Wróciwszy do siebie wieczorem, Harmant prosił Lucjana, aby go obudził

Kronika polityczna.

— Delegacja litewska zawiadomiła jeneralny sekretariat Ligi narodów, iż nie będzie mogła się stawić 17 b. m. w Brukseli dla kontynuowania rokowań polsko-litewskich.

Rząd litewski zawiadomił radę Ligi narodów, o odrzuceniu przezeń projektu Hymanasa.

— Zawieszenie broni przestrzegane jest w Irlandji bardzo ściśle.

Ludność wieńczy automobile angielskie kwiatami, a między wojskiem a ludnością panują stosunki przyjazne, jakich od wielu lat w Irlandji nie widziano. Stosunki te na prowincji uwydatniają się jeszcze bardziej, niż w Dublinie.

— W Kielcach, Inowrocławiu i Oświęcimiu wybuchły zaburzenia z powodu rozbrojenia oddziałów powstańczych górnośląskich.

Zaburzenia te były wywołane przez agitację elementów komunistycznych.

— Na Ukrainie wybuchły poważne rozruchy w oddziałach czerwonej armji. Powstańcy ukraińscy zajęli linię kolejową Kijów—Połtawa.

— W Waszyngtonie panuje wielkie niezadowolenie z tego powodu, że Japonja dotychczas nie odpowiedziała na zaproszenie prezydenta Hardinga. Koła polityczne Stanów Zjednoczonych przypuszczają, że Japonja chce zyskać na czasie dla opracowania szczegółowych wytycznych swej polityki na Dalekim Wschodzie.

Obecnie czynione są w Waszyngtonie prace przygotowawcze, któreby umożliwiły zwołanie konferencji.

Reorganizacja prezydium klubu P. S. L.

Warszawa, 19 lipca.

W związku z wyjazdem prezesa klubu P. S. L. posła Dębskiego do Ameryki, wysuwa się i jest omawiana sprawa reorganizacji prezydium klubu. W celu odpowiedniego skompletowania prezydium jest projektowane wybranie obok dwóch wiceprezesów posłów Kiernika i Nawrockiego jeszcze trzeciego wiceprezesa. Wśród osób

Nowe 10.000.000.000 na akcję pomocy dla dzieci.

Warszawa, 19 lipca.

W związku z działalnością opiekuńczą polsko-amerykańskiego komitetu pomocy dzieciom i młodzieży, wystąpił dyrektor tegoż komitetu do rządu polskiego z prośbą o wyasygnowanie sumy około dziesięciu miliardów marek na zakupno maki, koszty transportu i na inne potrzeby rzeczonoj działalności. Wobec ogromu sumy żądanej, jako też wobec licznych narzekań na działalność komitetu, oraz na skutek małej ingerencji czynników polskich w działalności tego komitetu, należałoby przy ewentualnym załatwieniu powyższej sprawy postawić szereg tego rodzaju warunków, które by wykluczały egzystencję w dalszym ciągu wszelkich omawianych już niedomagań.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

20
środa

Dziś Czesława

Jutro Praksedy

Wsch. słońca 4 m. 11

Zach. „ 8 m. 0

Szczepienia ochronne.

Ze względu na panujący nagminnie w powiecie będzińskim dur (tyfus) brzuszny i na łatwość przenoszenia się tej zaraźliwej i niebezpiecznej choroby przy obecnym stanie sanitarnym miast i wsi u nas, starostwo będzińskie ogłasza, że w powiatowym urzędzie zdrowia przy starostwie odbywać się codziennie bezpłatne szczepienia ochronne, które chronią jednocześnie i od cholery, a który to zabieg jest dotychczas jedynym sposobem walki z tymi groźnymi chorobami.

Wycieczka szkolna na Beskidy. W dn. 11—15 b. m. uczniowie i uczennice 7-ych

oddziałów powszechnych szkół miasta Sosnowca nr. 5 i 9 w liczbie 54, pod kierownictwem sekretarki rady szkolnej p. Waśniewskiej i 5 nauczycieli zwiedzili uroczysko Bystrej za Bielskiem, wdrapywali się na szczyty gór, napawali się cudnymi widokami i przez 5 dni oddychali zdrowym powietrzem. Koszty wycieczki pokrył w znacznej mierze magistrat miasta Sosnowca, za co należy mu się prawdziwa wdzięczność.

Zastój w rejenturze. Od dłuższego czasu w kancelariach rejentów zapanował zastój. Transzacje kupna i sprzedaży domów prawie ustały. Przyczyną zastoju jest konieczność zapłacenia około 30 proc. podatku od przyrostu wartości nieruchomości, na rzecz miasta.

Koniec strajku. Wczoraj w fabryce żelaza Erbege w Zawierciu strajk robotników został zakończony. Robotnicy otrzymali 50 proc. podwyżki i powrócili do pracy. Z powodu braku zamówień, oddział odlewni nie został uruchomiony.

Okradzenie powstańca. Nocującemu w hotelu przy ul. Modrzejowskiej w Sosnowcu powstańcowi górnośląskiemu, Józefowi Grzybkowi, skradziono buty i garderobę, wartości około 20 tys. marek.

Rowerzyści. Zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Swobodnej Nr. 8 Edward Podsiadło wczoraj o godz. 6 po południu obok gmachu poczty w Sosnowcu pozostawił chwilowo swój rower. Rower momentalnie zniknął, o czem uszkodzony zameldował policji.

Żółtym krokiem. Odświeżanie wewnątrz gmachu stacji w Zabkowicach zaczęło się w marcu r. b. i trwa dotąd. Ze względu na to, że wszystkich ubikacji oddzielnych stacja liczy około 20, trzeba skonstatować, że odnawianie posuwa się żółtym krokiem. Zarząd stacji toleruje tak karygodną powolność.

Fatalne połączenia. O ile dyrekcja warszawska stara się o udogodnienie komunikacji i zaprowadzenie na kolei możliwego porządku, o tyle dyrekcja radomska nie tylko

o szóstej godzinie rano nazajutrz, dla udania się wraz z nim na próbę pomienionej maszyny. Labroue, pilnując się ściśle godziny, odjechał rano z pryncypałem.

Soliveau postanowił właśnie dnia tego przedstawić się rano w pałacu przy ulicy Murillo, rano.

Wysiadłszy z pociągu drogi żelaznej, wstąpił do jednego z tak licznych składów win, w około stacji, rozkazawszy tam podać sobie, chleba, sera i butelkę białego wina.

Szczupłość jego funduszy, nie pozwalała mu na obfite pożywienie. Oczekiwać musiał godziny w której udać się chciał do swego jak go nazywał ukochanego kuzyna. Był on dojsz przyzwyczajony ubrany, podróż wszelako, zmieła świeżość jego odzienia, prócz czego wskutek ciągłego przebywania w tawernach, nabrał rubasznego sposobu zachowania się, co widniało z całej jego postaci.

(c. d. n.)

Kino „OAZA”

Dziś i dni następne.

„Pasorzyty miłości”

Współczesny dramat w 6 cz. opiew. wyjątk. dzieje kobiety

z uroczą

Dianą Carenne

TEATR „CORSO” BĘDZIN

Od poniedziałku 18 do niedzieli 24 lipca włącznie.

Sensacja sezonu!

1 obraz na sezon z naszą gwiazdą, zwaną królową ekranu.

POLA NEGRI

Niewierna

Wielki dramat życiowy w 6-ciu aktach.

W roli Gioletty, kelnerki z oberży, a później margrabiny Montebeilo, królowa ekranu

Pola Negri.

Początek ostatniego seansu punktualnie o godz. 10 wiecz.

Kino „ZACISZE”

Od 18 do 24 lipca r. b.

Wielka manifestacja ludu śląskiego na terenie powstańczym 29 czerwca 1921 r.

zdjęcie aktualne.

1) Na granicy Sosnow. Szopienice. 2) Wielka manifestacja ludu górnośląskiego. 3) Oddanie hołdu poległym. 4) Kosinierz. 5) Szef sztabu Lubieniec. 6) Kapitan Zgrzebnik. 7) K. Strzelecki komisarz graniczny na rewizji granicy.

Smiertelna próba

Atrakcyjny dramat w 5 cz. V-ty i ostatni epizod cyklu p. t. „Szatani zagłady”.

Od poniedziałku 18-go do 24-go lipca r. b.

„SFINKS” w SOSNOWCU.

Wielki serjowy obraz amerykański

„Szary Czart”

2-ga serja

p. t. „Dom niespokojny”

sensacyjny dramat w 6-ciu aktach.

ANONS I

Od poniedziałku 25-go lipca r. b.

ANONS I

3-a serja.

myśli o tem, lecz przeciwnie, znosi się poprzedni dogodny rozkład jazdy i powraca się gwałtem do dawnych, dobrych czasów, kiedy to do Warszawy jechało się coś około trzech dni, a na każdej stacji pociąg „musiał” stać conajmniej z pół godziny.

Obecnie np. komunikacja na linii Sosnowiec — Dąbrowa — Strzemieszce jest wprost skandaliczna.

Na połączenie w stronę Kielc lub w stronę Będzina trzeba w Strzemieszcach czekać od 2 do 5 godzin, nic też dziwnego, że dworzec tamtejszy ma wygląd jakiegoś wojennego hotelu, czy przytułku, gdzie ludzka dzień i nocą siedzą i leżą na podłogach w oczekiwaniu pociągu.

Jako przykład wystarczy zaznaczyć, że na dostanie się koleją do Sławkowa, odległego od Będzina o 10 klm i drogę powrotną trzeba zmarnować cały dzień.

Dzisiaj te porządki możnaby, zdaje się, łatwo usunąć, gdyby pp. naczelnicy stacji Sosnowiec i Strzemieszce wystąpili do dyrekcji radomskiej z odpowiednim wnioskiem i w imieniu dobra kolei i pasażerów zażądali wprowadzenia odpowiednich zmian i udogodnień w komunikacji na szlaku tym, co niewątpliwie, uczynią.

OFIARY.

Na Czerwony Krzyż Jan Strzelecki złożył mk. 100.

Kary za paskarstwo.

Wydział prasowy okr. urzędu walki z lichwą w Będzinie nadsyła nam następujący wykaz kar, nałożonych na kupców i handlujących w pow. będzińskim i olkuskim za czas od dnia 15 czerwca do dnia 15 lipca r. b.

Imię i Nazwisko	Miejscowość	Grzywna Mk.
Szykman Szlama	Olkusz	Mk. 2000
Krunholz Dawid	Tarnów	" 2000
Grabowska Justyna	Bolesław	" 3000
Strzelec Tomasz	Przełaj gm. Mstyczów	" 10000
Kamiński Zysła	Wolbrom	" 3000
Słomnicki Mordka	Olkusz	" 10000
Litewka	Wiś Niebyła gm. Cianowice	" 3000
Szwagrzyk Helena	Poręba	" 3000
Guber Piotr	Bętkowice gm. Cianowice 1 tydzień aresztu bezwzględne.	" 50000
Słomnicki Mordka	Olkusz	" 10000
Fryszar Szmul	Modrzejów	" 5000
Nirenberg Chil	Sosnowiec	" 5000
Sznajderman Berek	Zawiercie	" 5000
Marek Franciszek	Niwka	" 2000
Dajczman Moszek	Sosnowiec	" 10000
Rybniński Dawid	Sosnowiec	" 5000
Zarosiński Icek	Wolbrom	" 10000
Rusinek Abram	Sosnowiec	" 2000
Cymbler Liba	Będzin	" 2000
Janowski Mordka-Mendel	Będzin	" 10000
Latosiński Jan	Ożarówce	" 2000
Frączek Paweł	"	" 3000
Kocot Stanisława	"	" 2000
Fischer Jakób	Będzin	" 10000
Trzewiczek Leon	Granica	" 10000
Blumenfrucht Jozek-Dawid	Wolbrom	" 10000
Ehrlich Hendel	Dąbrowa	" 2000
Cukierman M.	Zarnowice	" 10000
Kołodziejczyk Józef	Wolbrom	" 5000
Kopcia Antoni	Wolbrom	" 5000
Cymbler Berek	Olkusz	" 5000
Bulla Józef	Zawiercie	" 20000
Borensztajn Berek	Sosnowiec	" 5000
Stowarzyszenie Sp. „Zgoda”	Gołaczewy 2 tygodnie aresztu bezwzględne	" 2000
Mendelbaum Dawid	Olkusz	" 10000
Karpin Dawid	"	" 5000
Rotmensch Herszlik	Wolbrom	" 5000
Szablewski Henryk	Olkusz	" 5000
Nirenberg Chil	Sosnowiec	" 5000
Rozenblat Szlama	Sosnowiec	" 5000
Finkelsztajn Ludwik	Olkusz	" 2000
Grosman Jankel	Poręba	" 2000
Bożek Konstanty	Wolbrom	" 5000
Kierner Gołda	Będzin	" 3000
Malec Regina	Modrzejów	" 25000
Bruckner Lejzor	Sosnowiec	" 2000
Flaum Ryfka	"	" 2000
Liebermensch Gitman	"	" 2000
Pachter Jakób	"	" 2000
Ajzenman Ksyl	Będzin	" 2000
Orner Fajgla	"	" 2000
Abramczk Pinkus	"	" 2000
Sztajsel Jakób	"	" 2000
Najberg Berek	"	" 2000
Zauberman Moszek	"	" 2000
Ernst Berek	Sosnowiec	" 2000
Grunspan Jozek	Dąbrowa	10.000 mk. lub 3 tygodnie aresztu.
M. Filipowicz	Łagisza	10.000
Watyński Józef	Będzin	5.000 " " 14 dni "
Rusinek Zolma	Dąbrowa	3.000 " " 10 " "
Sawant Piotr	Dąbrowa	3.000 " " 10 " "
Jaroń Zygmunt	Dąbrowa	10.000 " " 3 tygodnie "
A. Jakubowicz	Łagisza	10.000
Edelman Józef	Sosnowiec	50.000 " " 4 " "
Szwarcberg Kałma	Dąbrowa	5.000 " " 2 " "
Dobromilski i Sawant	"	3.000 " " 10 dni "

NADESŁANE.

Sprawy mieszkaniowe.

Dnia 14 b. m. do Stowarzyszenia lokatorów w Sosnowcu zgłosił się inż. Zygmunt Hanszyl, urzędnik państwowy VII klasy i zameldował o mającej nastąpić w dniu 19 b. m. eksmisji jego wraz z żoną i dzieckiem z lokalu, odnajmowanego od E. Frukelnansowej w domu małż. Pachter przy ul. Warszawskiej nr. 10 m. 5 w Sosnowcu.

Stowarzyszenie lokatorów zbadawszy tę kwestję źródłowo, przyszło do przekonania, że pomimo nakazu zarekwirowania mieszkania tego dla pp. Hanszyla i Lewitoux przez starostwo i województwo, wydział kwaterunkowy przy magistracie m. Sosnowca polecenia tego nie wykonał ze względów, że lokal powyższy wynajęty został przez p. Pachte-

ra p. Jędrzejewskiemu, który podobno p. Pachterowi pożyczł pieniędzy.

Mieszkanie zaś pana Jędrzejewskiego magistrat zaskwestrował dla p. sędziego Walawskiego, który miał uprzednio zarekwirowane mieszkanie po p. Łaszczewskim przy ul. Królewskiej nr. 10.

Kiedy pp. Hanszyl i Lewitoux zwrócili się do magistratu o mieszkanie po panu Łaszczewskim, oznajmiono im, że o takim lokalu nic nie jest wiadomo magistratowi.

Pomimo danego słowa przez p. Jędrzejewskiego, że o ile się p. Pachter zgodzi na odroczenie eksmisji do dnia 23 b. m., to on ją wstrzyma i pomimo, że się p. Pachter w obecności 2 świadków na powyższy termin zgodził, to później przy spotkaniu i porozumieniu się wzajemnym p. Pachtera z p. Jędrzejewskim przyrzeczenie to cofnął i w dniu 19 b. m. o godzinie 9 rano obydwóch urzędników wraz z ich rodziną

mi i dziećmi wyzuczono na bruk, czego skrupulatnie dopilnowali pp. Pachter et Company.

Zaiste podobny fakt jest pierwszym w Sosnowcu, aby człowiek, mający dach nad głową odebrał go innym w podobny sposób. I dlatego Stow. lokatorów uznaje za rzecz niezbędną podanie tego faktu do wiadomości ogółu.

Sosnowiec, dnia 19.VII 1921 r.

Zarząd
Stowarzyszenia lokatorów
miasta Sosnowca.

Z kraju.

Rozwój „Marmurów Kieleckich”. Dnia 20 czerwca odbyło się w Warszawie nadzwyczajne ogólne zebranie akcjonariuszów spółki akcyjnej „Marmury Kieleckie”.

Zainteresowanie spółką jest widocznie b. duże, gdyż na zebraniu było 31 akcjonariuszów, reprezentujących 5370 akcji z ogólnej liczby 6200.

Po zatwierdzeniu sprawozdania zarządu, z którego wynikał wielki rozwój wszystkich prac organizacyjnych i eksploatacyjnych, uchwalono powiększyć kapitał spółki o dalsze 62 miliony marek drogą wypuszczenia akcji III emisji. Suma ta przeznaczona została na zakup dalszych transportów maszyn z Anglii, aby puścić w pełny bieg jeszcze w tym roku wszystkie stare i nowonabyte kopalnie podług najnowszych wymagań techniki światowej kamieniarstwa.

Ukarana chciwość. „Gaz. Kiel.” donosi: We wsi Dyminy włoścjanin, Józef K., zakopał 100 korcy ziemniaków, chcąc puścić je na pasek. Odkopawszy je w tych dniach, ku zdumieniu swemu ujrzał wszystkie zgnile i niezdadne do użytku. Korespondent nasz zapytuje, czy taki dobrodziej nie powinienby być ukarany grzywną w stosunku do wartości tych ziemniaków.

NADESŁANE.

WPISY

Kursa buchalteryjno-handlowe w Szkole „HERMES”

J. PILCHA w KRAKOWIE, Floryńska 39, II p. przyjmują wpisy na II-gi oddział kursu rocznego i 4-miesięcznego popoł. i wieczornego codziennie od 9-12 i 3-6 popoł. do 15 lipca r. b. Zamiejscowym przesyła wykłady listownie. Kursu pisanie na maszynach rozpoczynać można każdego czasu. Do dyspozycji maszyny wszelkich systemów.

Dr. med.

T. MELODYSTA

choroby wewnętrzne,
specjalność: **choroby płuc**
SOSNOWIEC, Dęblińska 7.
przyjmuje od 9-10 i od 4-6.

LECZNICA

chorób kobiecych

D-ra I. Eysymontta
SOSNOWIEC, ul. Małachowskiego Nr. 11
przyjmuje chorych 10-12 5-7.

Właściciel dóbr — dwukrotnym mordercą.

Aresztowanie pana dziedzica w hotelu „Imperial”. Morderca dwóch żydów — 29-letni panicz. — Fatalna 13-tka. Curriculum vitae obwinionego.

Lwów, 19 lipca.

Onegdaj o godz. 10 przed południem aresztowano w hotelu „Imperial” Jana Baranowskiego, liczącego 29 lat, obywatela ziemskiego z Przybranowa, powiatu nieszwawskiego, gubernji warszawskiej pod zarzutem popełnienia rabunkowego morderstwa dnia 13 bm. na dwóch żydach w okolicy Równego.

Aresztowania dokonano na podstawie otrzymanej z Brodów wiadomości o morderstwie.

Wedle zeznań aresztowanego po ukończeniu szkół średnich odbył on kurs prywatny agromonomji w Warszawie w szkole Rontalera.

Następnie praktykował w Poznaniu, a później prowadził gospodarstwo matki swej w Przybranowie do r. 1918.

W tym roku wstąpił do wojska jako ochotnik i służył w II pułku ułanów grochowskich. Przebył kampanję polsko-bolszewicką, został podchorążym i na własną prośbę został zwolniony z wojska w marcu b. r.

Po zwolnieniu z wojska wrócił do majątku matki i gospodarował do 15 maja b. r. W dniu tym wyjechał z domu rodzicielskiego bez powodu i bliżej określonego celu, otrzymawszy od matki 200 000 marek.

Teraz udał się do siostry swej Hanny O. żony profesora uniwersytetu w Poznaniu. Tam przebywał około dwóch tygodni. Wyjechał następnie do Warszawy, gdzie dwa do trzech tygodni mieszkał w hotelu „Savoy”, nie zajmując się żadną pracą. Zauważony warszawskimi rozrywkami wyjechał do Lwowa, stąd do Krakowa do swej siostry Lucji, słuchaczki tamtejszego uniwersytetu a następnie do Równego, gdzie stanął w hotelu „San Roma” zostając właścicielem do 13 bm.

Zeznania aresztowanego o morderstwie.

W dalszym ciągu zeznań swych Baranowski opisywał z

najdrobniejszymi szczegółami popełnione przez siebie morderstwo.

Mianowicie dnia 12 b. m. przed południem w Równem zapytał on nieznanego z nazwiska dorożkarza, czy nie zna kogo, kto by kupił 5 worków cukru białego, który jest złożony za miastem w pobliskim Horodyszczy.

Dorożkarz zaprowadził go do jakiegoś żyda, który oświadczył gotowość kupna cukru i przywiezienia go sobie z Horodyszcza. Kupujący oświadczył jednak, że nazajutrz z Baranowskim po cukier pojedzie syn jego. W Horodyszczy syn załatkuje cukier, a w Równem po przywiezieniu dopłaci resztę.

Dnia 13 b. m. żyd ów przed południem zgodził tego samego dorożkarza, który pośredniczył w kupnie i kazał synowi jechać z Baranowskim do Horodyszcza po cukier.

We trójkę jechali dwukonną dorożką do Horodyszcza. Gdy około godz. 11 przed południem znaleźli się już za wsią na polach, Baranowski wydobyl z kieszeni browning, zatrzymał dorożkę i wezwał żydów do zejścia na ziemię. Gdy ci to uczynili pod groźbą rewolweru i stali na drodze obok siebie dał do nich trzy strzały, kładąc trupem obydwu na miejscu.

Pozostawiwszy trupy i konie z dorożką swemu losowi, sam piechotą udał się do Równego. Tam zabrawszy z sobą 2 kołnierzyki i drobne przybory, pozostawił czarną zarzutkę i necesair w pokoju hotelowym nie zapłaciwszy zań. W mieście wszedł do dorożki dwukonnej i pojechał do Zdołbunowa. Na dworcu oczekiwał pociągu zdążającego w kierunku do Brodów, a następnie wsiadłszy do niego, przyjechał rano 14 do Brodów i zamieszkał w hotelu „Bristol”, a stamtąd udał się do Lwowa, gdzie go aresztowano.

targów w przemyśle w b. dzielnicy pruskiej udał się do Poznania min. pracy i opieki społecznej p. Darowski.

Pogrzeb p. Wittekar i dyrektora Loewenharta.

Warszawa, 19 lipca.

(Przez telefon).

Pogrzeb tragicznie zmarłych ofiar Wisły p. Wittekar i dyr. Loewenharta odbędzie się dzisiaj, to jest we środę o godzinie 11-ej rano z kościoła św. Aleksandra.

Stan zdrowia żony ambasadora włoskiego p. Tomasini pogorszył się znacznie.

Ostatnie wieści.

(Z telegramów, otrzymanych w nocy).

— W Anglii państwo zaniepokojenie z powodu wyteżonej agitacji selbszucu na G. Śląsku i masowego przewozu broni z Niemiec.

— Gazety angielskie nawołują sprzymierzonych do powiększenia wojsk koalicyjnych na G. Śląsku.

— Dotychczas uciekło z G. Śląska 51 tysięcy 200 Niemców.

— Włosi zgodzili się na francuski projekt powiększenia wojsk koalicyjnych i wysyłają na G. Śląsk w najbliższych dniach dwa pułki piechoty.

— Narady w Wiesbaden między Louchere a Rathenauem skończyły się całkowitym odrzuceniem projektów niemieckich przez Francję.

— Między Gdańskiem a Rygą (via Kłajpeda) otwarto regularną komunikację powietrzną.

— Bawaria wydała w dalszym ciągu rosjan, podejrzanych o bolszewizm.

— Grecy zadali kemalistom wielką klęskę pod Kaitahia. Wojska tureckie znajdują się w pełnym odwrocie do Angory, od której greccy są na północnym skrzydle oddaleni około 50 kilometrów.

Kemel pasza ma przenieść stolicę z Angory do Jaka-Bekier.

— Z Helsingforsu donoszą, iż Rosja ogłosiła powszechną mobilizację.

W Medjolanie, Turynie i Bergamo przyszło do wielkich ruchów robotniczych, inspirowanych przez komunistów, którzy w ostatnich dniach rozwijają w północnych Włoszech nader ożywioną działalność.

Rząd włoski wydał w cią-

gu ostatnich dwóch dni 4-ch przywódców bolszewickich i sprowadził silne oddziały wojskowe do wymienionych miast. Ruch komunistyczny dąży do opanowania fabryk.

OKULISTA

D-r. medycyny

L. CWIBAK

BĘDZIN, ul. Kołłątaja Nr. 30
Erlicha.

przyjmuje chorych na oczy od 12^{1/2} — 2 popoł. i od 6 — 7^{1/2} wieczór (w niedzielę od 12^{1/2} — 1 popoł.)

Rozkład jazdy pociągów osobowych.

Ważny od 1-go czerwca.

Dworzec Dyr. warszawskiej.

Przychodzą do Sosnowca:

Nr.	141 z Zabkowic	2,30 w nocy
"	113 z Warszawy	5,15 rano
"	1131 ze Strzemieszyc	5,35 rano
"	133 z Częstochowy	7,40 rano
"	1313 ze Strzemieszyc	9,25 rano
"	115 z Warszawy	10,25 rano
"	1315 ze Strzemieszyc	12,50 w poł.
"	143 z Zawiercia	2,45 po poł.
"	131 z Piotrkowa	5,00 po poł.
"	117 z Warszawy	6,00 po poł.
"	111 z Warszawy	7,40 wiecz.
"	137 z Częstochowy	8,50 wiecz.
"	1317 ze Strzemieszyc	9,40 wiecz.
"	145 z Zabkowic	10,27 wiecz.
"	139 z Częstochowy	11,50 wiecz.

O odchodzą z Sosnowca:

Nr.	140 do Zabkowic	12,25 w nocy
"	1312 do Strzemieszyc	1,45 w nocy
"	116 do Warszawy	2,15 w nocy
"	130 do Piotrkowa	4,30 w nocy
"	1314 do Strzemieszyc	6,05 rano
"	118 do Warszawy	7,45 rano
"	132 do Zabkowic	7,25 rano
"	142 do Zawiercia	9,40 rano
"	1316 do Strzemieszyc	10,20 rano
"	112 do Warszawy	12,20 w poł.
"	134 do Częstochowy	2,30 po poł.
"	1318 do Strzemieszyc	2,50 po poł.
"	136 do Częstochowy	5,05 po poł.
"	144 do Zabkowic	8,05 wiecz.
"	114 do Warszawy	9,20 wiecz.
"	138 do Częstochowy	10,40 wiecz.

Poc. Nr. 140 ma połąc. w Zabkowicach z pociągami spieszącymi do Krakowa i Warszawy.

Poc. Nr. 132 ma połąc. w Zabkowicach z pociągami zwyczajnymi do Krakowa i Warszawy.

Poc. Nr. 116 i 136 mają połączenie w Zabkowicach z pociągami zwyczajnymi do Krakowa.

Poc. Nr. 130 i 144 mają połączenie w Zabkowicach z pociągami spieszącymi do Krakowa.

Dworzec Dyr. radomskiej.

Przychodzą do Sosnowca:

Poc. Nr.	1111 —	2,35 w nocy
"	1113 —	8,11 rano
"	1115 —	12,50 w poł.
"	1117 —	5,45 po poł.
"	1119 —	9,12 wieczorem
"	53 —	11,22 wieczorem

O odchodzą z Sosnowca:

Poc. Nr.	1112 —	3,00 w nocy
"	54 —	5,43 rano
"	1114 —	9,56 rano
"	1116 —	3,26 po poł.
"	1118 —	6,51 po poł.
"	1152 —	9,50 wieczorem

Pociągi Nr. 1111, 1112, 53 i 54 bez przesiedania w Strzemieszycach w stronę Kiele i z powrotem.

NOWOŚĆ DLA PAŃ!

Zawiadamiam Sz. Klientkę oraz Panie, mające u mnie towary, iż już nadeszły świeże żurnale zimowe na r. 1922 o fenomenalnych modelach jakich w Zagłębiu nie było dotąd, o czym warto się przekonać.
Ch. Apelbaum Sosnowiec, Modrzejowska 15. I piętro.

Baczność!

UWAGA! Filia w Dąbrowie-Bór.

Tylko długoletnia firma

„H. BERGMAN”

w SOSNOWCU, Modrzejowska 15 w podwórzu, która przeprasza i farbuję z najgorszych kapeluszy, słomkowe oraz filcowe, damskie, męskie i dziecięce według najnowszych modeli. Jako długoletni fachowiec w pierwszorzędnych firmach krajowych i zagranicznych, ze świadectwami, prowadzę zakład pod własnym kierownictwem, posiłkując się najnowszymi maszynami, których żadna inna firma nie posiada.

Baczność!

— Dla modystek — specjalny rabat.

TELEGRAMY.

Pobór do wojska. Dymisja min. Kucharskiego.

Warszawa, 19 lipca.

(Przez telefon.)

Ukazało się rozporządzenie o rozszerzeniu uchwały Rady Obrony Państwa co do powołania na kresach wschodnich roczników od 1885 do 1894 do wojska.

Warszawa, 19 lipca.

(Przez telefon.)

Naczelnik państwa podpisał dymisję ministra Kucharskiego i powierzył mu kierownictwo tymczasowe ministerjum b. dzielnicy pruskiej.

Podpisanie konwencji polsko-rumuńskiej.

Warszawa, 19 lipca.

(Przez telefon.)

Król rumuński Ferdynand podpisał w dniu dzisiejszym konwencję wojskową polsko-rumuńską.

Minister Darowski w Poznaniu.

Warszawa, 19 lipca.

(Przez telef.)

W związku z szeregiem za-

Amerykańsko-polska izba handlowa.

Warszawa, 19 lipca.

(Przez telefon.)

W Warszawie utworzono amerykańską izbę handlową.

W skład tej instytucji, mającej zapewnić świetną przyszłość, wchodzi już mnóstwo firm i osób ze świata kupieckiego obu stron.